

Nota voor : vergadering algemeen bestuur
Datum : 29 oktober 2020
Onderwerp : Tweede Financiële Verkenning 2020 en technische begrotingswijziging
Agendapunt : 8
Kenmerk : AB/2020

Portefeuillehouder: H.J. van Schaik

Bijlagen: 1. Begrotingswijziging 2020-9
2. Tweede Financiële Verkenning 2020

Inleiding

Voor u ligt de Tweede Financiële Verkenning 2020. Deze Verkenning heeft betrekking op de periode januari t/m juni 2020.

De Verkenning geeft een beeld van de financiële stand van zaken en een prognose voor het saldo van de jaarrekening 2020. Met name door de coronacrisis is er op veel begrotingsonderdelen minder uitgegeven dan geraamd. Hoewel de VNOG er op stuurt om zoveel mogelijk van de plannen alsnog te realiseren, zulks uiteraard voor zover (afgeschaalde) coronamaatregelen dit toelaten, zal er over 2020 fors minder worden uitgegeven dan begroot (prognose positief resultaat: € 5,9 miljoen). Er is een ruwe schatting gemaakt welk deel hiervan kan worden toegeschreven aan de coronacrisis en welke aan een andere oorzaak. Dit valt uiteraard niet "met een schaarstje te knippen": de crisis werkt namelijk zowel direct als meer indirect door in de activiteiten van de VNOG.

Zo'n € 2,8 tot € 3,6 miljoen is een direct of indirect gevolg van de coronacrisis bijvoorbeeld op materieel en logistiek, vakbekwaamheid, opleiden, personeelszorg, organisatieontwikkeling en vrijwilligersuren. Als we dit in mindering brengen op bovengenoemde prognose van € 5,9 miljoen, zou € 2,3 tot € 3,1 miljoen terug te voeren zijn op andere oorzaken. Na het vaststellen van de Toekomstvisie op 15 januari jl. zijn de hiervoor nodige activiteiten opgestart en de specifiek vrijgemaakte budgetten pas geleidelijk benut. Dit alles is niet van de ene op de andere dag geregeld.

Vorig jaar was er een overschot op de "gerepareerde" VNOG-begroting van ruim € 4 miljoen. Het reële overschot (excl. 't corona-effect) lijkt dus te gaan dalen. Dit duidt er dus op, dat de VNOG, ook financieel gezien, op stoom komt. Voorbeelden hiervan zijn het aanstellen van het afdelingshoofd Brandweezorg en de start van de Expeditie. Dit laatste is het proces om met de talenten van al onze medewerkers ieder mens duurzaam zoveel mogelijk de juiste plek in de organisatie te laten bezetten. Het voorbereiden van de uitvoering van het materieel spreidingsplan is in volle gang.

De jaren 2018, 2019 en 2020 hebben voor de VNOG een inhoudelijk en financieel bijzonder verloop. Een zuivere analyse van begrotings- versus rekeningcijfers, die aanleiding zou kunnen geven tot het overwegen van *structurele* aanpassingen van de begroting en de gemeentelijke bijdragen, kan daarom nu nog niet worden opgesteld. Het ligt in de rede om in de komende jaren de begroting de begroting te laten. Eventuele overschotten na het samenstellen van de jaarrekening kunnen,

indien deze niet nodig zijn voor de reservepositie (o.a. afdekken van risico's) van de VNOG, desgewenst teruggestort worden naar de gemeenten. Dit bevordert de rust in het begrotingsproces en in de VNOG-organisatie, waarin aan de Toekomstvisie gestalte kan worden gegeven.

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2019 is € 736.000 *incidenteel* gestort in de algemene reserve met het voorbehoud, dat dit alsnog naar de gemeenten kan worden teruggestort (dan wel moet worden aangevuld), nadat bij de Kadernota 2022-2025 de confrontatie tussen risico's en vermogen heeft plaatsgevonden. Deze Kadernota wordt volgens planning in de tweede helft van oktober in procedure gebracht.

De VNOG is op zaterdag 12 september getroffen door een aanval met gijzelsoftware. Als gevolg hiervan worden er op dit moment kosten gemaakt om de crisis op te lossen. De uiteindelijke financiële gevolgen hiervan zijn nu nog niet te overzien. De extra uitgaven c.q. aangegane verplichtingen liggen tussen € 200.000 - € 400.000, maar definitief eindbeeld is nu nog niet te geven en volgt nog. Het ligt in de rede deze kosten ten laste te brengen van de post onvoorziene uitgaven. Deze begrotingspost bedraagt in 2020 € 450.000, waarvan € 150.000 structureel.

Voor een onderzoek naar huisvesting (i.s.m. gemeenten) heeft het DB toestemming gegeven om tot ca. € 400.000 uitgaven te doen, waarschijnlijk verdeeld over de jaren 2020 en 2021. De precieze wijze van dekking is nog onderwerp van bestuurlijke afwegingen.

Technische begrotingswijziging 2020-9

Naast een overzicht van de financiële stand van zaken en de prognose voor 2020, is er ook een technische begrotingswijziging 2020 bij deze Verkenning gevoegd. In deze 'begrotingswijziging 2020-9' zijn een aantal financieel-technische mutaties opgenomen die in het boekwerk nader zijn toegelicht.

Advies-besluit

1. De Tweede Financiële Verkenning 2020 vast te stellen.
2. De begrotingswijziging 2020-9 vast te stellen.
3. De extra aangevraagde / toegekende kredieten 2020, zoals opgenomen in hoofdstuk 7 van de Tweede Financiële Verkenning 2020, definitief toe te kennen.
4. De kredieten 'dienstauto terreinwaardig' en 'tankautospuut Almen' in te trekken.
5. Bijlage 2 van de Tweede Financiële Verkenning 2020 met daarin de voortgang van de Toekomstvisie ter kennisname via de colleges aan de raden aan te bieden.

Beoogd effect

Inzicht in de voortgang en stand van de financiën en van de implementatie van de Toekomstvisie.

Argumenten

1.1. De Verkenning geeft een beeld van de uitputting van de middelen.

De Verkenning is samengesteld op basis van alle informatie die begin juli 2020 beschikbaar was.

1.2. De Verkenning geeft een beeld van de voortgang van de implementatie van de Toekomstvisie.

In deze Verkenning wordt voor de tweede keer¹ gerapporteerd op de voortgang van de op 15 januari jl. door het AB vastgestelde Toekomstvisie, inclusief Opdrachten. Per Opdracht wordt in deze Verkenning kort op hoofdlijnen geschetst wat er

¹ De eerste rapportage vond plaats bij de Eerste Financiële Verkenning, AB 25 juni 2020.

inmiddels gedaan is en of de Opdracht op schema is, zie hoofdstuk 2 en bijlage 2 van de Verkenning.

1.3. In de Verkenning wordt weer gerapporteerd op de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen van de gemeentelijke Commissie Van der Jagt / Van Arkel. Zie hiervoor bijlage 3.

2.1. Hierin zijn een aantal financieel-technische mutaties opgenomen. Zie hiervoor hoofdstuk 5 van de Verkenning.

3.1. Deze aangevraagde kredieten zijn door het DB alvast toegekend.

De bevoegdheid voor het verlenen van kredieten ligt bij het AB. In de Financiële verordening is echter wel opgenomen dat het DB kan besluiten over (spoedeisende) kredieten die beperkt van omvang zijn en waarvoor dekking van de kapitaallasten beschikbaar is binnen de begroting. Het DB kan ze achteraf dan ter definitieve goedkeuring aan het AB aanbieden. Dit vergroot de slagvaardigheid in de organisatie. Voor de nu aangevraagde kredieten is dekking beschikbaar en de last is beperkt qua omvang. Het DB heeft ze op 10 september vastgesteld. Het betreft:

- Briefingcontainer Vakbekwaam blijven Groenlo (krediet € 25.000, kapitaallasten € 1.270).
- Motor van boot Harderwijk (krediet € 18.000, kapitaallasten € 2.715).

Zie voor een detailtoelichting hoofdstuk 7 van de Verkenning.

4.1. Deze vervangingsinvesteringen zijn ook al onderdeel van het nieuwe materieelspreidingsplan.

Deze twee oude kredieten stonden nog in de boeken, maar de beide items zijn als vervangingsinvestering ook opgenomen als onderdeel van het nieuwe materieelspreidingsplan. Ze waren dus dubbel opgevoerd. De oude kredieten kunnen worden afgeraamd, vervanging van de items zal via het materieelspreidingsplan verlopen.

5.1. Twee raden hebben expliciet gevraagd om periodiek op de hoogte te worden gehouden van de voortgang van de Toekomstvisie.

In hun zienswijze op de begroting 2021 hebben de raden van Montferland en Oude IJsselstreek expliciet gevraagd om periodiek op de hoogte te worden gehouden van de voortgang van de Toekomstvisie. Bijlage 2 van de Verkenning kan hierin voorzien. Rapportage op de voortgang vindt ook plaats via de jaarrekening 2020, die te zijner tijd naar de raden zal gaan.

Kanttelingen

N.v.t.

Uitvoering/communicatie/inwerkingtreding

De Tweede Financiële Verkenning is besproken in het Financieel Ambtenaren Overleg (21 september) en in de Commissie Middelen-Informatievoorziening-Meldkamer (30 september).

Rapportage/evaluatie

Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 volgt het daadwerkelijke resultaat 2020. Indien er zich inhoudelijk of financieel belangrijke afwijkingen ten opzichte van de plannen voordoen, zal dit tussentijds worden gemeld. Vanaf 2021 zal ook via beleidsindicatoren de voortgang worden gevolgd.

Financiële consequenties

De Financiële Verkenning is niet opgebouwd vanuit de programma's van de begroting, maar via een aantal groepen kosten. Hieronder een korte toelichting per groep.

Personeelskosten, kosten van inhuur en detachering van personeel:

Door het invullen van vacatures zal het overschot op het budget voor salarissen afnemen ten opzichte van 2019. Daar staat tegenover dat er minder ingehuurd hoeft te worden. De verhuur / detacheringen verlopen volgens verwachting. Ten opzichte van de begroting 2020 wordt per saldo een overschot verwacht van € 950.000.

Vrijwilligersbudget:

Met name doordat oefeningen en opleidingen zijn afgelast vanwege de coronacrisis, zal het vrijwilligersbudget niet geheel worden benut.

Exploitatie:

De verwachting is dat aanmerkelijk minder wordt uitgegeven dan begroot. Een belangrijke verklaring hiervoor is gelegen in de coronacrisis, waardoor activiteiten geen doorgang konden vinden. Zoals toegelicht in de verkenning liggen overige activiteiten en uitgaven die nog op gang moeten komen in de sfeer van risicobeheersing, huisvesting, personeels- en ARBO-zorg en innovatie.

Peildata:

- Personeelskosten en inhuur: tot en met juni + reeds bekende personele mutaties in 2^e helft 2020 en aangegane inhuur verplichtingen
- Vrijwilligers: declaraties tot en met mei
- Exploitatielasten: tot en met juni.

Prognose jaarresultaat 2020:

	Voordeel	Nadeel / Storting
Personeelslasten		
<i>salarissen</i>	1.600.000	
<i>inhuur</i>		900.000
<i>detachering</i>	250.000	
Vrijwilligersbudget	1.400.000	
Exploitatie	3.370.000	*
Covid-19 (niet declarabel)		180.000
Covid-19 (wellicht declarabel)		300.000
Covid-19 (declarabel)	75.000	75.000
Renteresultaat	150.000	
Onvoorzien / stelpost prijsindex	500.000	
Totaal	7.345.000	1.455.000
Prognose jaarresultaat	5.890.000	

Kapitaallasten		
Kapitaallasten voordeel t.o.v. begroting	1.200.000	
<i>Geraamde onttrekking</i>	-313.000	
<i>Storting in egaliseringsreserve</i>		887.000

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 29 oktober 2020;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 8 oktober 2020;

Besluit:

1. De Tweede Financiële Verkenning 2020 vast te stellen.
2. De begrotingswijziging 2020-9 vast te stellen.
3. De extra aangevraagde / toegekende kredieten 2020, zoals opgenomen in hoofdstuk 7 van de Tweede Financiële Verkenning 2020, definitief toe te kennen.
4. De kredieten 'dienstauto terreinwaardig' en 'tankautospuit Almen' in te trekken.
5. Bijlage 2 van de Tweede Financiële Verkenning 2020 met daarin de voortgang van de Toekomstvisie ter kennisname via de colleges aan de raden aan te bieden.

De secretaris

De voorzitter

drs. D.G.L. Kransen

A.J.M. Heerts

Apeldoorn, 29 oktober 2020

Programmabegroting 2020

Omschrijving voorstel: Tweede Financiële Verkenning 2020

Begrotingswijziging 2020-9

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 8 oktober 2020,

besluit:

De programmabegroting 2020 als volgt te wijzigen

	Bedrag van verhoging	Bedrag van verlaging
Uitgaven		
Programma Risicobeheersing		40.000
Programma Incidentbestrijding	71.000	
Programma Brandweerondersteuning	1.400	50.000
<i>mutatie in de reserve nieuwe operationele kleding</i>	50.000	
Programma Bestuur en Bedrijfsvoering	146.000	
Algemene Dekkingsmiddelen	78.246	
Kazernes en overgangsrecht	140.000	
Totaal	486.646	90.000

Inkomsten		
Programma Incidentbestrijding	71.000	
Programma Brandweerondersteuning	1.400	
Programma Bestuur en Bedrijfsvoering		
<i>mutatie reserve bijkomende kosten materieel spreidingsplan</i>	106.000	
Algemene Dekkingsmiddelen	78.246	
Kazernes en overgangsrecht	140.000	
	396.646	

Toelichting:

Deze wijziging bestaat uit:

1. Hoofdstuk 5 van de Tweede Financiële Verkenning 2020

De secretaris

De voorzitter

drs. D.G.L. Kransen

A.J.M. Heerts

Apeldoorn, 29 oktober 2020

**Tweede Financiële Verkenning
januari – juni 2020**

en

Technische begrotingswijziging 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Conclusies Tweede Financiële Verkenning	5
2. Voortgang Toekomstvisie-Opdrachten	6
3. Personeelslasten	7
4. Vrijwilligersbudget	8
5. Exploitatie	9
6. Het coronavirus (covid-19)	13
7. Investerings & kapitaallasten; renteresultaat	15
Bijlagen	17
Bijlage 1. Overzicht stand van zaken kredieten begroting 2020	
Bijlage 2. Voortgang Toekomstvisie-Opdrachten 2020	
Bijlage 3. Voortgang aanbevelingen rapport 'Inzicht geeft uitzicht' 2018	

Inleiding

Voor u ligt de Tweede Financiële Verkenning 2020 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG).

De wereldwijde corona (covid-19) uitbraak heeft in deze periode grote gevolgen voor de VNOG gehad en de gevolgen duren nog voort. De GHOR en afdeling Crisisbeheersing waren en zijn zeer actief betrokken bij deze crisis. Daarnaast zijn VNOG medewerkers vanuit de andere afdelingen, al dan niet tijdelijk, voor taken in de crisisorganisatie ingezet. Er zijn maatregelen getroffen om te bewaken dat cruciale processen bemenst bleven en werden uitgevoerd. Via een centraal coördinerend punt zijn medewerkers over hun afdelingsgrenzen heen ingezet voor taken waar dat nodig was, bijvoorbeeld in de crisisorganisatie of ter vervanging van collega's die hun gebruikelijke taken moesten laten vallen voor de crisisorganisatie. Aldus is de hele VNOG organisatie betrokken bij deze crisis en er door geraakt.

De medewerkers hebben in deze periode zoveel mogelijk vanuit huis gewerkt (conform RIVM richtlijnen). Alleen fysieke bijeenkomsten in het kader van de bestrijding van het coronavirus en de directe operationele inzet gingen door. Alle niet noodzakelijke bijeenkomsten werden afgelast; vanaf juli werden sommige bijeenkomsten voorzichtig opgestart of in de vorm van webinars e.d. gegoten. Alle interne en externe afspraken en activiteiten, waaronder oefeningen, zijn geannuleerd (met geleidelijke opstart vanaf juli), waarbij o.a. via de elektronische leeromgeving wel getracht is op afstand te werken aan de vakbekwaamheid. De werklocaties zijn inmiddels aangepast om te voldoen aan de richtlijnen, zodat werknemers weer werkzaamheden vanaf de kantoren kunnen uitvoeren waar dit nodig is.

Veel reguliere activiteiten, maar ook plannen en initiatieven zijn tijdelijk getemporiseerd of, waar mogelijk, op een alternatieve manier opgepakt. Dit geldt ook voor bepaalde onderdelen van de implementatie van de Toekomstvisie, die na de vaststelling van de visie op 15 januari 2020, voortvarend waren opgepakt. In hoofdstuk 2 en bijlage 2 wordt hier nader op gerapporteerd.

De gevolgen van het uitstel voor de uitvoering van de programmabegroting 2020 en voor de implementatie van de Toekomstvisie worden in deze rapportage globaal geschetst. De coronamaatregelen zijn ten tijde van het opmaken van deze Verkenning nog van kracht. Sommige activiteiten zijn niet "in te halen"; denk bijvoorbeeld aan opleidingen tot vakbekwaam worden. Het is niet mogelijk om in de laatste maanden van 2020 of in 2021 een "dubbel" programma te draaien. Hier zal dus een éénmalig overschot ontstaan; de betreffende aspirant manschappen zullen later worden opgeleid. Hoewel de VNOG er op stuurt om op andere onderdelen zoveel mogelijk van de plannen alsnog te realiseren (inhaalslag), zulks uiteraard voor zover (afgeschaalde) coronamaatregelen dit toelaten, zal er over 2020, fors minder worden uitgegeven dan begroot.

Deze Tweede Financiële Verkenning is voorbereid met de cijfers over de eerste zes maanden van 2020. Er is op basis hiervan een prognose opgesteld over het verwachte verloop van uitgaven en inkomsten. De prognose, die thans uitkomt op € 5,9 miljoen minder uitgaven dan begroot, kent flinke onzekerheden en voorbehouden.

De prognoses in deze Verkenning over de exploitatiekosten zijn exclusief de extra kosten die geheel of ten dele verband houden met de coronacrisis. In hoofdstuk 6 is een overzicht gemaakt van deze corona kosten. In dit hoofdstuk wordt ook ingegaan op inkomsten die hier mogelijk tegenover staan; inclusief de waarschijnlijkheid van die inkomsten. Op dit moment is namelijk nog niet duidelijk welke kosten declarabel zijn (bij GGD, zorgverzekeraars en het Rijk). Inkomsten zijn uiteraard alleen geboekt als hier een redelijke mate van zekerheid over bestaat. De corona uitgaven zijn opgenomen naar de huidige

stand; ze zijn niet te prognosticeren. Het kostenverlagende effect van de coronacrisis door afstel en uitstel van reguliere activiteiten doet zich met name voor bij de vrijwilligers en de exploitatie.

In deze Tweede Financiële Verkenning wordt een onderschrijding geraamd van € 5,9 miljoen. Er is een ruwe schatting gemaakt welk deel hiervan kan worden toegeschreven aan de coronacrisis en welke aan een andere oorzaak. Dit valt uiteraard niet "met een schaar-tje te knippen".

Een bedrag van € 2,8 tot € 3,6 miljoen is een direct of indirect gevolg van de coronacrisis bijvoorbeeld materieel en logistiek, vakbekwaamheid, opleiden, personeelszorg, organisatieontwikkeling en vrijwilligersuren. Als we dit in mindering brengen op bovengenoemde prognose van € 5,9 mln, zou € 2,3 tot € 3,1 miljoen terug te voeren zijn op andere oorzaken. Hierbij speelt onder andere dat na het vaststellen van de Toekomstvisie op 15 januari jl. de hiervoor nodige activiteiten zijn opgestart en de specifiek vrijgemaakte budgetten pas geleidelijk benut. Dit alles is niet van de ene op de andere dag geregeld.

Bij de exploitatie in hoofdstuk 5 zijn de onderschrijdingen welke naast covid ook een andere oorzaak hebben, toegelicht. Dit betreft met name huisvesting, risicobeheersing, innovatie, "koude" opleidingen, e.d.

Technische begrotingswijziging 2020-9

Daarnaast is er bij deze Verkenning een technische begrotingswijziging op de begroting 2020; deze wordt in hoofdstuk 5 toegelicht.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat de conclusies van deze Verkenning. Hoofdstuk 2 rapporteert op de voortgang van de Toekomstvisie-Opdrachten. Hoofdstuk 3 richt zich vervolgens op de loonkosten (beroepsformatie) en hoofdstuk 4 gaat in op het vrijwilligersbudget. Hoofdstuk 5 behandelt de exploitatie. In Hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de extra activiteiten vanwege het coronavirus. Hoofdstuk 7 gaat in op de investeringen/projecten (kredieten). De Verkenning sluit af met enkele bijlagen.

1. Conclusies Tweede Financiële Verkenning (TFV)

Deze Financiële Verkenning is niet opgebouwd vanuit de programma's van de begroting, maar via een aantal groepen kosten. Hieronder een korte toelichting per groep. In de volgende hoofdstukken volgen uitgebreidere toelichtingen.

Personeelskosten, kosten van inhuur en detachering van personeel:

Door het invullen van vacatures zal het overschot op het budget voor salarissen afnemen ten opzichte van 2019. Daar staat tegenover dat er t.o.v. 2019 minder ingehuurd hoeft te worden. De verhuur / detacheringen verlopen volgens verwachting. Ten opzichte van de begroting 2020 wordt per saldo een overschot verwacht van € 950.000.

Vrijwilligersbudget:

Met name doordat oefeningen en opleidingen zijn afgelast vanwege de coronacrisis, zal het vrijwilligersbudget niet geheel worden benut.

Exploitatie:

De verwachting is dat aanmerkelijk minder wordt uitgegeven dan begroot. Een belangrijke verklaring hiervoor is gelegen in de coronacrisis, waardoor activiteiten geen doorgang konden vinden

Peildata:

- Personeelskosten en inhuur: tot en met juni + reeds bekende personele mutaties in 2^e helft 2020 en aangegane inhuur verplichtingen.
- Vrijwilligers: declaraties tot en met mei.
- Exploitatielasten: tot en met juni.

Prognose jaarresultaat 2020:

	Voordeel	Nadeel / Storting
Personeelslasten		
<i>salarissen</i>	1.600.000	
<i>inhuur</i>		900.000
<i>detachering</i>	250.000	
Vrijwilligersbudget	1.400.000	
Exploitatie	3.370.000	*
Covid-19 (niet declarabel)		180.000
Covid-19 (wellicht declarabel)		300.000
Covid-19 (declarabel)	75.000	75.000
Renteresultaat	150.000	
Onvoorzien / stelpost prijsindex	500.000	
Totaal	7.345.000	1.455.000
Prognose jaarresultaat	5.890.000	

Kapitaallasten		
Kapitaallasten voordeel tov begroting	1.200.000	
Geraamde onttrekking	-313.000	
Storting in egalisereserve		887.000

2. Voortgang Toekomstvisie-Opdrachten

Op 15 januari 2020 heeft het AB de Toekomstvisie vastgesteld, inclusief bijbehorende Opdrachten om deze Toekomstvisie te realiseren. De Opdrachten moeten in de periode 2020-2026 worden uitgevoerd.

Direct na 15 januari is de uitvoering van de Opdrachten in detail uitgewerkt en ingepland in de periode 2020-2026 (inclusief meerjarige financiële gevolgen). De acties voor het jaar 2020 zijn kort na 15 januari opgepakt. De acties voor 2021 en de meerjarige financiële overzichten en effecten zijn verwerkt in de programmabegroting 2021-2024.

In de reguliere P&C cyclus (waaronder de financiële verkenningen) wordt periodiek gerapporteerd op de voortgang van de Opdrachten. In de Eerste Verkenning 2020 werd voor de eerste keer gerapporteerd. Bij deze Tweede Verkenning volgt de tweede rapportage. In bijlage 2 is een toelichting met de context en een overzicht opgenomen waarin per Opdracht de stand van zaken kort wordt toegelicht. Hieruit blijkt dat inmiddels diverse Opdrachten conform planning zijn afgerond. Verder zijn veel Opdrachten die gepland zijn voor 2020 in gang gezet en de uitvoering hiervan loopt. Na het uitbreken van de coronacrisis is de uitvoering op een aantal onderdelen getemporeerd of anders opgepakt.

Voor een paar Opdrachten is een creatieve oplossing gevonden om hun voortgang toch te borgen. Zo is de planning binnen de Opdracht voor versterking van de vakbekwaamheid omgedraaid. Trainingen in het kader hiervan konden vanwege corona niet plaatsvinden, maar de verbouwing van de vakbekwaamheidspleinen kon wel doorgaan. Dus is de verbouwing naar voren gehaald en volgen trainingen later.

De Opdracht rondom het materieel loopt. Alle posten zijn geïnformeerd over de wijzigingen de komende jaren. Als gevolg van het nieuwe spreidingsplan gaan voertuigen verdwijnen, maar er vindt ook reguliere vervanging plaats en er komen nieuwe voertuigen. De postcommandanten zijn eind april veelal via digitale vergaderingen bijgepraat over de mutaties op hun post, zodat voor ieder helder is in welk jaar welke mutatie (afstoting, vervanging of aanschaf) gaat plaatsvinden. Er is een folder gedeeld waarin per post de mutaties per jaar zijn weergegeven. Als een mutatie aanstaande is, worden de details nader met de betrokken post besproken. Voor de aanschaf van nieuwe voertuigen zullen klankbordgroepen worden gevormd. In deze klankbordgroepen zijn alle 56 brandweerposten vertegenwoordigd.

Voor de aanschaf van de nieuwe blusvoertuigen hebben de eerste bijeenkomsten van de klankbordgroepen plaatsgevonden. De vertegenwoordigers hebben vanuit hun post een 'wensenlijst' voor de nieuwe blusvoertuigen gemaakt, deze toegelicht en onderling bediscussieerd. De klankbordgroepen gaan in de komende maanden hun advies en mening vormen over onder andere de bepakkingslijst en de benodigde middelen op de blusvoertuigen. Tot aan maart 2021 komen de groepen naar verwachting nog zo'n 4 à 5 keer bij elkaar. Het streven is om voor de zomer 2021 bekend te hebben welke leverancier de nieuwe blusvoertuigen voor de VNOG gaat bouwen.

Van de Opdrachten uit de Toekomstvisie voor invulling van bepaalde vacatures in 2020 is het op dit moment nog niet zeker of ze voor eind 2020 kunnen worden afgerond. Aangezien de bijbehorende middelen vanaf vaststelling van de Toekomstvisie wel volledig beschikbaar waren, ontstaat hierdoor naar verwachting een financieel voordeel.

De VNOG spant zich in om de voor 2020 geplande Opdrachten op te starten, voor zover (afgeschaalde) coronamaatregelen dit toelaten. Bij de jaarstukken 2020 volgt de eindrapportage over de jaarschijf 2020. Het is mogelijk dat de uitvoering van een deel van de Toekomstvisie toch een vertraging gaat oplopen.

3. Personeelslasten

Voor deze Tweede Verkenning zijn de personeelslasten tot en met juni 2020 gezien. Deze bedragen zijn geëxtrapoleerd tot een heel jaar en daarbij is ook rekening gehouden met de gevolgen van de lopende cao. Deze cijfers zijn exclusief vrijwilligers (zie hoofdstuk 4), piketvergoedingen (zijn apart geraamd in de begroting) en overgangsrecht (wordt één op één verrekend met de betreffende gemeenten).

De formatie bedraagt na toepassing van de eerste jaarschijf uit de Toekomstvisie en het daarop gebaseerde Implementatieplan 335 fte. Er zijn ca. 15 vacatures.

Salarissen

Op basis van bovengenoemde extrapolatie zou ca. € 1.700.000 aan onderschrijding op de salarissen worden verwacht. Rekening houdend met de instroom en de uitstroom van beroepsmedewerkers van de VNOG gedurende 2020 (op basis van de personeelsadministratie) moet deze prognose gecorrigeerd worden met ruim € 100.000. De salarissen zouden dan uitkomen op **€ 1.600.000** overschot.

Hiervan valt ca. € 1.200.000 toe te schrijven aan de niet volledig bezette formatie: het gemiddeld openstaande aantal van 15 vacatures. Ongeveer € 400.000 wordt verklaard vanuit een iets hogere raming van de loonkosten per medewerker dan gerealiseerd.

Inhuur en verhuur

De VNOG heeft in haar begroting geen middelen voor inhuur, uitgezonderd de MON (constructie met VR IJsselland), een specifiek budget voor ICT en voor een medewerker via de sociale werkvoorziening. Inhuur wordt voor het overige bekostigd uit vacatureruimte. Aan uitgaven voor de eerste helft van dit jaar is ca. € 650.000 aan inhuur (te dekken uit vacatures) bekend. Dit bedrag zal nog oplopen in de tweede helft van 2020, maar gestreefd wordt het aantal inhuur medewerkers naar beneden te brengen. Incidenteel wordt ingehuurd, bijvoorbeeld als de bedrijfsvoering in gevaar komt. Deze inhuur betreft met name het team HRM en daarnaast het team BS&C. Hier zijn echter nieuwe medewerkers bij de VNOG in dienst getreden. Grofweg gaan we VNOG-breed uit van een bedrag van **€ 900.000** inhuur over heel 2020.

Voor verhuur (detacheren) van personeel wordt gerekend met bijna **€ 250.000** voor geheel 2020, aan vooral het IFV (Instituut Fysieke Veiligheid). Het saldo inhuur / verhuur zou dan uitkomen op **€ 650.000**.

Totaal

In totaal zou er aldus een overschot op de personeelskosten van **€ 950.000** ontstaan.

Het directe en indirecte effect van de coronacrisis (en het verloop daarvan) is nog onzeker. Dit kan met name gevolgen hebben voor de inhuuruitgaven, die in hoofdstuk 6 zijn opgenomen.

Vooraf is niet met zekerheid te zeggen op welke manier werknemers hun IKB (individueel keuzebudget) inzetten. Over het uitgeruilde bedrag hoeft de VNOG geen werkgeverslasten af te de dragen. Deze keuzes hebben dus gevolgen voor de totale loonsom ultimo 2020. Ook dit kan leiden tot een afwijking van bovenstaande prognose.

4. Vrijwilligersbudget

Onderstaand de stand van zaken van het vrijwilligersbudget tot en met mei.

Deelbudgetten	verdeling budgetten	5/12 deel van het budget	geregistreerd in veiligheidspas poort t/m mei	
vaste vergoeding	1.345.000	560.417	518.622	
inzeturen	1.680.000	700.000	872.637	
kazernering	1.230.000	512.500	456.801	
vakbekwaam blijven	1.870.000	779.167	340.320	
vakbekwaam worden	470.000	195.833	114.922	
vakbekwaam ondersteuning	470.000	195.833	28.523	
PPMO baanleiders	90.000	37.500	31.714	
keuringen	55.000	22.917	9.220	
brandveilig leven	20.000	8.333	1.285	
vergaderen	50.000	20.833	7.523	
onderhoud	150.000	62.500	51.515	
declaraties	125.000	52.083	34.241	
overig	130.000	54.167	18.215	
nog vinden door herschikking/onderschreiding van de deelbudgetten	-162.000	-65.000		
totaal	7.523.000	3.100.000	2.485.538	
werkgeverlasten	535.000			
totaal	8.058.000		2.690.000	totaal verantwoord in de financiële administratie inclusief werkgeverslasten

De totale begroting voor de vrijwilligersvergoedingen bedraagt € 8,0 miljoen. De declaraties en vaste vergoedingen tot en met mei hebben € 2,7 miljoen gekost. Om een beter zicht te hebben op het verloop van de begroting versus uitgaven, is het budget in maandbedragen omgerekend. De verloning loopt altijd twee maanden achter. De gevolgen van het stoppen van alle oefeningen en opleidingen na 12 maart is goed zichtbaar in de cijfers. In juli is voorzichtig weer gestart met de oefenavonden en de ppmo-keuringen. Na de zomervakantie zullen de wekelijkse oefenavonden weer hun beslag krijgen. De posten krijgen verder ook de mogelijkheid om naar eigen inzicht een extra oefening te draaien, maar inhalen van alle oefeningen kan niet. Een en ander is uiteraard wel afhankelijk van de ontwikkelingen rond het covid-19 virus.

Het vrijwilligersbudget wordt daardoor fors onderschreden. Als er in het 2^e half jaar regulier geoefend en opgeleid kan worden en ook op de kleinere sub-budgetten normaal uitgegeven wordt, moet toch rekening worden gehouden met een onderschrijding van het vrijwilligersbudget met **€ 1.400.000**. Deze prognose is gebaseerd op de uitgaven in 2019 in het 2^e halfjaar.

De inzeturen laten in bovenstaande tabel een overschrijding zien. Dit heeft onder andere te maken met de paraatheid, die hoog is (veel mensen werken thuis en zijn dus inzetbaar als de pieper gaat en komen ook op). In het voorjaar is bijstand geleverd bij bosbranden in Brabant en Limburg. Bij het ministerie is voor dit soort grootschalige bijstand buiten de eigen regio een budget aanwezig. Voor deze inzet heeft de VNOG dan ook de kosten van ongeveer € 70.000 gedeclareerd. De begroting wordt voor deze kosten en inkomsten gewijzigd. Dit bedrag is nog niet meegenomen in de tabel hierboven (de werkelijke kosten zijn hierin al wel verwerkt).

5. Exploitatie

Onderstaande tabel geeft de financiële stand van zaken van de exploitatie ultimo juni aan. Hierin zijn **niet** meegenomen: de personeelskosten en inhuur, de vrijwilligersvergoedingen, de kapitaallasten en de kosten covid-19. Deze onderwerpen vindt u terug in de andere hoofdstukken van deze Verkenning.

Exploitatie TFV 2020			
Programma	Begroting na wijz. 2020	Prognose realisatie afdeling 2020	Prognose overschot afdeling 2020 (+=onderschrijding)
01 - Programma Risicobeheersing	423.500	230.000	190.000
02 - Programma Incidentbestrijding	254.507	180.000	80.000
03 - Programma Brandweerondersteuning	7.393.334	5.290.000	2.110.000
04 - Programma Crisisbeheersing	217.900	130.000	90.000
05 - Programma GHOR	692.400	640.000	50.000
06 - Programma MON	91.000	50.000	50.000
07 - Programma Bestuur en Bedrijfsvoering	3.876.600	3.420.000	450.000
08 - Programma Directie, Control en Staf	478.050	130.000	350.000
Totalen 2020 o.b.v. gegevens ultimo juni	13.427.291	10.070.000	3.370.000

Algemeen:

Op veel begrotingsposten blijven de uitgaven achter bij de begroting. Voor een groot deel wordt dit veroorzaakt door de coronacrisis. Ook in 2019 zijn de exploitatiekosten als geheel achtergebleven; toen werd dit o.a. verklaard door het niet mogen, niet kunnen en bewust uitstellen van het doen van uitgaven (zie jaarrekening 2019). In algemene zin geldt evenwel dat de VNOG op onderdelen de activiteiten en de daarmee gepaard gaande uitgaven planmatiger en meer op tempo wil realiseren.

Op basis van de uitgaven in het eerste halfjaar is een prognose opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van de ervaringen van de jaren 2017-2018-2019. Vanuit de financiële discipline is per grootboekrekening gekeken naar de uitgaven gedurende deze jaren. Ook is in ogenschouw genomen het verloop van de uitgaven gedurende deze jaren (welk percentage van de budgetten was besteed per ultimo juni). Dit is – bij substantiële afwijkingen van het budget - vergeleken met de boekingen die onder bovenstaande stand in 2020 liggen. Uitkomst van dit alles was een prognose vanuit de financiële discipline. De vakinhoudelijke afdelingen en de budgethouders hebben dit aangevuld met de inzichten vanuit werkplannen en programma's e.d. Dit alles heeft geresulteerd in bovengenoemde prognose.

Als gevolg van covid-19 zijn niet alle incidentele budgetten tot uitvoering gekomen. De noodzaak hiervan blijft bestaan. Overheveling aan het eind van het jaar van de niet bestede budgetten naar 2021 wordt in de vergadering van het algemeen bestuur van december 2020 indien noodzakelijk voorgelegd.

Per programma:

Risicobeheersing

De afdeling zal in het najaar komen met een nieuw beleids- en activiteitenplan voor het product Bewustwording. Ook zal er dan een bestedingsplan zijn voor het product Brandonderzoek. In afwachting van deze nieuwe plannen en door de uitvoeringsproblemen in verband met de coronaproblematiek, vonden er weinig activiteiten plaats in het eerste halfjaar. De huidige verwachting is dat dit zal leiden tot een budgetoverschrijding van circa €190.000 over 2020, waaronder ca. € 65.000 veranderkosten Omgevingswet, € 40.000 bewustwording fysieke veiligheid, € 40.000 opleidingskosten en € 20.000 brandonderzoek.

Incidentbestrijding

Voor dit programma wordt in de exploitatie een overschot van € 80.000 verwacht. In de cijfers is er rekening mee gehouden, dat de uitreiking van oorkonden, etc., die in niet-coronatijden plaatsvinden op de jaarlijkse korpsavonden, wel zal plaatsvinden.

Brandweerondersteuning

Dit programma is op te delen in vier hoofdactiviteiten. Op twee van deze activiteiten is covid-19 van grote invloed, te weten vakbekwaamheid en materieel en logistiek. Vakbekwaamheid: in september is weer gestart met de reguliere oefenavonden, nadat dit half maart volledig is stilgelegd. Daarnaast krijgen de posten per vrijwilliger een eenmalig extra budget om in te zetten op die oefeningen, die zij prioriteit willen geven binnen de post. In totaliteit wordt een overschot verwacht van € 880.000.

Materieel en logistiek: het voordeel wordt ingeschat op € 800.000. Dit heeft betrekking op de volgende onderdelen:

- voertuigen
- dienst- en uitrakkleding
- ademlucht
- oefenmaterialen

De hierbij behorende kosten bewegen mee met de omvang van het aantal oefeningen en de inzetten van de brandweer. Zoals hierboven al gemeld, is er sinds half maart niet meer geoefend dus blijven ook deze uitgaven achter.

Huisvesting en facilitair: op verschillende onderdelen vindt een overschrijding plaats tot in totaliteit € 140.000. Ook hier heeft in beperkte mate covid-19 invloed op de uitgaven.

Regionaal Brandmeldsysteem: op deze activiteit wordt een voordelig saldo gerealiseerd van € 190.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door hogere inkomsten aansluitingen.

Op de overige activiteiten wordt een overschrijding verwacht van € 100.000.

Crisisbeheersing

Voor dit programma wordt in de exploitatie een overschot van € 90.000 verwacht. Dit komt vooral doordat de geplande opleidingen en oefenmomenten voor de ROF functionarissen door corona geen doorgang konden vinden.

GHOR

Voor dit programma wordt in de exploitatie een overschot van € 50.000 verwacht. Oorzaak hiervan is het achterblijven van trainen en opleiden doordat het oefenprogramma slechts gedeeltelijk wordt uitgevoerd. Daarnaast was voor 2021 een eenmalig budget verstrekt voor de vervanging van kleding voor de OVDG functionarissen. Door vertraging in de landelijke aanbesteding en door de eerder genoemde coronaproblemen is uitlevering dit jaar niet meer mogelijk.

Meldkamer Oost Nederland

Ook voor dit programma geldt een onderschrijding van het budget met € 50.000 als gevolg van met name minder opleidingskosten.

Bestuur en bedrijfsvoering

In dit programma wordt de organisatieontwikkeling voorbereid (conform Toekomstvisie). De betreffende uitgaven komen vanwege de coronacrisis nog nauwelijks op gang (wel is ca. € 60.000 uitgegeven aan de start van een leiderschapsprogramma); dit geldt ook voor andere onderdelen van het taakgebied HRM (ARBO, Tweede Loopbaanbeleid, assessments, opleidingen). De activiteiten worden door de coronacrisis tijdelijk uitgesteld.

Inschatting nu is dat op de reguliere begrotingsposten in dit programma € 520.000 overblijft. Hiervan heeft € 70.000 betrekking op een eenmalig budget voor het actief aanbieden van vaccinaties voor repressief personeel, dat door de crisis is uitgesteld. Resteert een overschot op de reguliere structurele budgetten van € 450.000.

Voor de organisatieontwikkeling was in dit programma € 371.000 aan exploitatie uitgaven begroot, waarvan geschat wordt dat € 121.000 wordt uitgegeven. Prognose overschot: € 250.000.

Bij het AB-voorstel in december 2020 komen de verwachte eenmalige onderschrijdingen van € 70.000 (inhaalslag vaccins) en € 250.000 (organisatieontwikkeling) in aanmerking voor budgetoverheveling naar 2021. Deze zijn daarom in deze verkenning niet opgenomen als voorspeld overschot.

Directie, control en staf

In dit programma worden o.a. de kosten van innovatie, algemeen onderzoek, accountancy, medezeggenschap e.d. verantwoord. Ook hier zijn als gevolg van de coronacrisis nog niet alle uitgaven op gang gekomen; wel zijn aanvullende opdrachten verstrekt vanuit de Toekomstvisie (herijking 1-post-gedachte Apeldoorn / duikteam). Hier verwachten we een overschot van € 350.000.

Begrotingswijziging

Nieuw operationeel uniform

De Raad van Brandweercommandanten (RBC) heeft in april 2019 besloten dat de Brandweer tussen nu en 5 jaar over gaat naar het operationeel uniform, ook wel interventiekleding genoemd. Het operationeel uniform is een andere kledinglijn dan nu gebruikelijk voor het geüniformeerde personeel (vrijwilligers, dagdienst / ROF en beroeps). Het vangt in beginsel het blauwe kazernetenue, al is het robuuster dan dat. Het is namelijk mogelijk om bij sommige incident-scenario's uitsluitend het operationeel uniform te dragen, dus zonder uitrukkleding. Daarnaast wordt met het operationeel uniform een slag gemaakt in modernisering, draagcomfort en duurzaamheid.

De invoering van het operationeel uniform vindt voor de VNOG plaats over een periode van 4 jaar, te weten van 2022 t/m 2025 ter vervanging van zowel het blauwe kazernetenue als het wit-grijze uitgaanstenu. Van dit laatste houdt de VNOG nog een voorraad aan ten behoeve van fleur en treur.

Vooruitlopend op het nieuwe operationele uniform wordt nu terughoudend omgegaan met de vervanging van de huidige dienstkleding. Echter bij het invoeren van de nieuwe kleding is voor 2 jaar niet voldoende budget in de begroting aanwezig. Daarom wordt voorgesteld om in 2020 en 2021 ieder jaar € 50.000 te sparen ten laste van het kledingbudget en dit in de jaren daarna in te zetten.

BDuR bijdrage 2020

Pas lopende een jaar neemt het Rijk een definitief besluit over de indexering van haar bijdrage aan de veiligheidsregio's (BDuR: Brede Doeluitkering Rampenbestrijding). Het Rijk heeft inmiddels besloten om over 2020 geen prijsbijstelling BDuR uit te keren, wel een loonbijstelling. De loonbijstelling BDuR 2020 voor de VNOG bedraagt € 129.970. Hiermee komt de totale BDuR bijdrage aan de VNOG voor 2020 op € 7.501.246. In de begroting voor 2020 is € 7.423.000 opgenomen. Voorgesteld wordt het positieve verschil ad € 78.246 toe te voegen aan de post Onvoorzien. Deze post komt daarmee in 2020 uit op € 450.000, waarvan structureel € 150.000.

Technische wijzigingen begroting 2020 (begrotingswijziging 2020-9)

In onderstaand overzicht zijn enkele onderwerpen opgenomen die vragen om een technische wijziging van de begroting 2020; ze zijn verwerkt in de begrotingswijziging 2020-9.

programma	onderwerp	uitgaven	inkomsten	S/I
1. Risicobeheersing				
	Overheveling budget voor digitale informatiekaarten naar informatie	-40.000		I
2. Incidentbestrijding				
	Geleverde bijstand in Brabant bij bosbranden	71.000		I
			71.000	
3. Brandweerondersteuning				
	Invoering nieuw operationeel uniform. In 2020 en 2021 wordt hiervoor gespaard.	-50.000		I
	Storting in reserve invoering nieuw operationeel uniform	50.000		I
	Geleverde bijstand in Brabant bij bosbranden	1.400		I
			1.400	
7. Bedrijfsvoering				
	Overheveling budget voor digitale informatiekaarten naar informatie	40.000		I
	Voor de invoering van het materieel spreidingsplan is belangrijk, dat draagvlak wordt gecreeerd. Hiervoor zijn middelen gereserveerd bij de bestemming van het jaarrekeningsaldo 2019. Deze middelen worden nu voor 2020 beschikbaar gesteld.	106.000		I
	Beschikking over reserve bijkomende kosten materieel			I
			106.000	
9. Algemene dekkingsmiddelen				
	Verhoging Brede DoelUitkering Rampenbestrijding			S
			78.246	
	Toevoeging aan post onvoorzien	78.246		I
10. Kazernes en overgangsrecht				
	Opvoeren exploitatie kazerne Zutphen	140.000	140.000	I
	totaal	396.646	396.646	

6. Het coronavirus (covid-19)

De afgelopen maanden heeft de VNOG als crisisorganisatie vanuit allerlei afdelingen inspanningen geleverd in de bestrijding van de coronacrisis. Deze inzet heeft kosten met zich mee gebracht. Iedere twee weken is ten behoeve van de portefeuillehouder een overzicht gemaakt met de ontwikkeling van de kosten; periodiek is het overzicht behandeld in het VNOG bestuur. Hierbij is onderscheid gemaakt in kosten die (wellicht) declareerbaar zijn en kosten die de VNOG (net als iedere andere organisatie) voor haar rekening neemt. Onderstaand het overzicht van de kosten per medio augustus. De minderkosten als gevolg van covid zijn verwerkt in hoofdstuk 5 onder de Exploitatiekosten.

Omschrijving kostenplaats/locatie	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Prognose kosten exclusief uren	Gedeclareerd zorgverzekeraar / te declareren zorgverzekeraar	Te declareren GGD NOG en gemeente Apeldoorn	Kosten crisisorga nisatie	Kosten eigen organisatie
Directie: Corona (COVID -19) spoeduitgaven		3.327	3.327				3.327
Bedrijfsvoering Corona (COVID -19) spoeduitgaven		175.041	247.815			243.777	4.038
Gedeclareerde personeelslasten COVID -19		-25.531	-25.531				-25.531
Brandweeronderst Corona (COVID -19) spoeduitgaven		177.063	181.335				181.335
Zorghotel Almen (COVID -19)		5.170	5.170				5.170
Zorghotel Apeldoorn (COVID -19)		29.814	29.814	29.814			0
Zorghotel Kwetsbare Doelgroepen Apeldoorn (COVID -19)		17.301	77.301		17.301	60.000	0
Zorghotel Gaanderen (COVID -19)		7.524	7.923	7.923			0
Testlocaties Covid -19		19.796	19.796		19.796		0
Crisisbeheersing Corona (COVID -19) spoeduitgaven		4.754	4.754				4.754
Incidentbestr Corona (COVID -19) spoeduitgaven		20	20				20
GHOR Corona (COVID -19) spoeduitgaven		11.803	11.803				11.803
MON Corona (COVID -19) spoeduitgaven		27	27				27
TOTAAL		426.110	563.554	37.737	37.097	303.777	184.943

Op dit moment verwacht de VNOG ongeveer € 200.000 aan kosten voor eigen rekening te moeten nemen. Dit gaat dan over bijvoorbeeld de aanschaf van hygiënezulen, plexiglasschermen op de kantoorlocaties, extra schoonmaakkosten, etc.

De kosten, die de VNOG gemaakt heeft voor het zorghotel Ehzerwold in Almen zijn al gedeclareerd via de kassier van Sutfene bij de zorgverzekeraar. Voor de zorghotels in Apeldoorn en Gaanderen wordt de afrekening gemaakt. Hierbij zijn ook de kosten voor de inzet van VNOG medewerkers gedeclareerd voor deze locaties. Omdat dit budgettair neutraal verloopt, zijn zowel de kosten als de inkomsten van ca. € 75.000 opgenomen in de samenvatting van deze verkenning (hoofdstuk 1).

De VNOG heeft geholpen met het opzetten van teststraten voor de GGD-NOG in Vaassen en Zelhem (bij brandweerkazernes). De kosten die hiervoor zijn gemaakt, worden gedeclareerd bij de GGD-NOG, waarbij ook de kosten van VNOG medewerkers worden gedeclareerd.

Naar aanleiding van besluitvorming in het RBT (Regionaal Beleidsteam) VNOG van 30 april was besloten om voor de Zorglocatie De Maten het personeel af te schalen, maar de locatie beschikbaar te houden voor de opvang van de doelgroep 'maatschappelijke opvang en beschermd wonen', waarbij het gaat om mensen met een bewezen coronabe-

smetting. In het RBT is op 16 juli besloten de Zorglocatie De Maten fysiek beschikbaar te houden. Binnen vijf dagen kan conform het Beheersplan de Zorglocatie worden opgeschaald om het pand gereed te maken voor de doelgroep waarbij ook andere doelgroepen mogelijk gebruik kunnen maken van het pand (maximaal 30 personen). Het pand is beschikbaar tot 1 januari 2021. Afhankelijk van het gebruik vindt verrekening van de kosten plaats (ROAZ, ministerie VWS of de VNOG).

Het bureau AEF heeft voor het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport geïnventariseerd met welke meerkosten veiligheidsregio's geconfronteerd zijn, die een direct gevolg zijn van de coronacrisis. Hierbij moet gedacht worden aan de kosten van eigen VNOG personeel. De meerkosten zijn geïnventariseerd, maar ook de kosten, die een veiligheidsregio nu niet maakt en ook niet meer kan inhalen. De VNOG wacht nu op de mogelijkheid om kosten te kunnen declareren en de voorwaarden, die hieraan worden verbonden. Van de minister is een brief ontvangen waarin de mogelijkheid van declaratie van kosten wordt toegezegd, maar hierin wordt ook gewezen op een accountantsverklaring die bij de jaarrekening 2020 over deze kosten moet worden overlegd. Onduidelijk is nog waaraan de accountant de uitgaven moet toetsen.

Vanuit het voorzichtigheidsprincipe geredeneerd zijn, gelet op deze onzekerheid, in hoofdstuk 1 wel de kosten van ca. € 300.000, maar nog niet de inkomsten (declaratie aan VWS) opgenomen.

Een voorbeeld van de inzet van de VNOG in de coronacrisis

De medewerkers van team Vakbekwaamheid van de VNOG hebben de afgelopen maanden handschoenen, maskers, brillen, spatschermen, schorten, overalls, alcohol en test-monsters vervoerd in VNOG dienstvoertuigen. De spullen zijn vervoerd naar zorgverleners. Zo zorgde de VNOG ervoor dat het zorgpersoneel persoonlijke beschermingsmiddelen had om zijn werk te blijven doen. De spullen gingen naar ziekenhuizen en enkele zorginstellingen. Daarnaast heeft de VNOG ook spullen bezorgd bij kleinere organisaties, mantelzorgers en zelfs bij coronapatiënten thuis. Soms was er zelfs sprake van een spoedrit. Voor de corona teststraten van de GGD heeft de VNOG een tijd de testmonsters vervoerd. Dit zijn de speekselmonsters die in de teststraten zijn afgenomen. Deze zijn van de teststraten in Vaassen, Harderwijk en Zelhem vervoerd naar het laboratorium in Apeldoorn. Ook werden daar de nieuwe testkitjes opgehaald voor de teststraten. In totaal is bijna 25.000 kilometer aan bijzondere ritten gereden. De bijzondere ritten in cijfers:

- De ritten zijn gestart op 1 maart en de laatste rit was op 28 mei
- In West zijn 53 ritten verzorgd, in Oost 45
- In totaal zijn er in Oost en West 26 spoedritten uitgevoerd
- Er zijn 351 keer persoonlijke beschermingsmiddelen op een adres bezorgd.
- Met de bezorgritten is de VNOG naar schatting 250 uur bezig geweest.
- Met de monsterritten is de VNOG ongeveer 380 uur bezig geweest.
- Voor de monsterritten is zo'n 14.500 km afgelegd, voor de overige ritten zo'n 10.000 km.

7. Investerings en kapitaallasten; renteresultaat

Voor 2020 zijn investeringen opgenomen in de begroting, inclusief kredieten uit voorgaande dienstjaren. In de tabel hieronder is opgenomen wat de verwachting is van afronding van de kredieten.

Bij het ramen van de kapitaallasten voor het jaar 2020 is al voorzien dat de realisatie lager zou kunnen uitvallen. In bijlage 6 van de Kadernota 2020-2023 staat: *"...Voorgenoemde investeringsplanning fluctueert sterk. Waarschijnlijk vindt in werkelijkheid een gelijkmatiger spreiding van de uitgaven plaats, waarin uitgaven die nu in 2019 en 2020 geraamd zijn, doorschuiven naar 2021. Dit is inherent aan de wijze van ramen: éérst het krediet, dan het investeringsproject en de aanbesteding, en tenslotte de uitvoering en het doen van de uitgaven. De kapitaallasten schuiven in dat geval op."*

Dit toen al voorziene effect is vervolgens versterkt door het opstellen van het nieuwe materieelspreidingsplan op basis van de Toekomstvisie die door het bestuur in januari is vastgesteld en is versterkt door de vertraging als gevolg van de coronacrisis. Uit 2019 is voor € 9,4 miljoen meegenomen aan openstaande investeringen naar 2020. In de Eerste Financiële Verkenning 2020 is voor € 743.000 aan kredieten afgeraamd als gevolg van het nieuwe materieelspreidingsplan. Hierbij zijn ook de kapitaallasten verlaagd. Dit heeft een direct gevolg voor de kapitaallasten in 2020. Dit laat onderstaand beeld zien:

Kapitaallasten	Begroting 2020	Verwachte realisatie	
Bedrijfsvoering	864.500	718.000	
Brandweerondersteuning	5.034.000	3.985.000	
Overige	39.500	21.000	
Rente openstaande kredieten		10.000	
totaal	5.938.000	4.734.000	-1.204.000
Mutaties reserves cf begroting	-313.000	-313.000	
Mutaties reserves verwachte realisatie		1.204.000	
	5.625.000	5.625.000	
Kazernes in eigendom	676.500	677.000	

Het verwachte voordeel op de kapitaallasten ad € 1.204.000 zal volgens het bestaande beleid van de VNOG te zijner tijd worden gestort in de 'egalisereserve materieel'. Dit gebeurt bij het opstellen van de jaarrekening 2020. Volgens het bestaande beleid dient de VNOG het verschil tussen begrote en werkelijke kapitaallasten te storten in / te onttrekken aan deze egalisereserve en daarnaast hierin ook de boekwinsten en -verliezen van verkochte voertuigen te storten c.q. te onttrekken. De egalisereserve is bedoeld om (toekomstige) schommelingen in de kapitaallasten op te kunnen vangen.

In aanvulling op de kredieten die bij de Eerste Financiële Verkenning zijn afgeraamd, kunnen nog twee oude kredieten worden afgeraamd. Deze twee oude kredieten stonden nog in de boeken, maar de beide items zijn als vervangingsinvestering ook opgenomen als onderdeel van het nieuwe materieelspreidingsplan. Ze waren dus dubbel opgevoerd. De oude af te ramen kredieten betreffen:

Dienstauto/bus terreinwaardig 2019	€ 94.000
TAS Almen IJsselstreek 2016	€ 423.500

In de begroting voor 2021 is het nieuwe materieelspreidingsplan verwerkt. In de afgelopen maanden zijn hier nog enige verfijningen in aangebracht. Bij de concept Kadernota 2022-2025, die in december 2020 in het Algemeen Bestuur wordt behandeld, wordt dit opnieuw doorgerekend inclusief de gevolgen voor de egalisereserve.

Zoals vaker aangekondigd, onder andere in eerdere Kadernota's, zullen op termijn de kapitaallasten stijgen en raakt de egaliseringsreserve op enig moment uitgeput. Het precieze jaar kon niet worden aangegeven, omdat toen nog het materieelspreidingsplan in ontwikkeling was. Nu het plan er is, is berekend dat de reserve naar verwachting na 2024 uitgeput zal zijn. De stijging van de kapitaallasten zou dan, volgens de huidige meerjarige berekeningen, niet meer binnen de VNOG kunnen worden opgevangen. Er zal dan op andere wijze in dekking moeten worden voorzien, bijvoorbeeld door toename van de gemeentelijke bijdragen. Onderuitputting van de kapitaallasten in enig jaar, zoals die zich nu voordoet, stelt het jaar waarvan daar sprake van is overigens uit.

Tenslotte wordt als afzonderlijke post een voordelig renteresultaat van ruim € 150.000 verwacht. Dit loopt niet mee in de egaliseringsreserve. Bijlage 1 geeft een overzicht van de stand van de kredieten 2020.

Kredietaanvragen

Briefingcontainer vakbekwaam blijven Groenlo

Op de drie vakbekwaamheidspleinen in de VNOG worden oefensituaties gecreëerd die aansluiten bij de praktijksituatie. Zo wordt geïnvesteerd in goed opgeleide en getrainde medewerkers voor een optimale voorbereiding op de kernactiviteiten brand en hulpverlening. Dit is dan ook onderdeel van de Toekomstvisie VNOG. Op het vakbekwaamheidsplein in Groenlo is een briefingscontainer zeer wenselijk. De briefing vindt nu plaats in de omkleedruimte, hetgeen Arbo-technisch discutabel is. Een briefingscontainer was opgenomen in de plannen en beschikbaar gestelde middelen voor vakbekwaamheid vanuit de Toekomstvisie. Maar omdat dit een krediet betreft is aanvullende besluitvorming nog nodig. Voor een briefingscontainer is een krediet benodigd van € 25.000 voor de aanschaf. De kapitaallasten (€ 1.270) worden structureel gedekt uit het beschikbare budget voor Vakbekwaam blijven en deze investering wordt opgenomen in het Meerjarig Investeringsprogramma, zodat ook in vervanging over 20 jaar kan worden voorzien.

Motor van boot Harderwijk

Harderwijk is één van de zes brandweerposten die de beschikking heeft over een vaartuig voor incidentbestrijding op het water. De buitenboordmotor van de boot van Harderwijk heeft met regelmaat storingen en moet vervangen worden om de paraatheid te garanderen. De motor is technisch en financieel afgeschreven, maar het krediet voor vervanging is in 2022 opgenomen. Dit is nog een effect van de invoering van de nieuwe afschrijvingstabel (2018), waarbij afschrijving en herinvestering voor sommige investeringen nog niet synchroon loopt. Meestal is dat geen probleem (omdat materieel vaak langer meegaat dan de afschrijvingsperiode), maar in dit geval leidt het wel tot problemen.

Het krediet voor de vervanging van de motor bedraagt € 18.000. De kapitaallasten (€ 2.571 afschrijving; rente € 144) in 2021 en 2022 komen ten laste van de egaliseringsreserve kapitaallasten. De motor gaat vervolgens 7 jaar mee en moet in 2027 weer worden vervangen. Voor de vervanging van het totale vaartuig (boot + motor) is per 2022 een krediet beschikbaar van € 100.000. De boot is dan financieel afgeschreven. Technisch kan de boot (zonder motor) echter nog wel vijf jaar mee, tot 2027. In de afschrijvingstabel staan boot+motor sinds 2018 samen op 15 jaar. Er is daarmee een hiaat in de afschrijvingstabel. De levensduur van een motor is namelijk 7 jaar. Er is daarom een aanvulling op de afschrijvingstabel nodig. Het DB is hiertoe bevoegd en heeft de motor als separaat item toegevoegd aan de tabel. Hiermee is de afschrijvingstermijn van de buitenboordmotoren nu de helft (7 jaar) van de afschrijvingstermijn van de boten (15 jaar) geworden. Door de motor in Harderwijk nu in 2020 te vervangen en de boot+motor in 2027, zijn de beide vervangingscycli van boot en motor weer op elkaar afgestemd. Met de burgemeester van Harderwijk is afgestemd dat de motor een schroef mag hebben en past binnen de toekomstige taken in Harderwijk.

Bijlagen

Bijlage 1. Overzicht stand van zaken kredieten begroting 2020

krediet	begroot 2020	werkelijk medio 2020	toelichting
Voertuig voor verzorgingsgroep 2011 (k)(K)	40.000	0,00	De verzorgingsgroep was onderdeel van de Toekomstvisie. In 2021 wordt deze omgevormd en wordt duidelijk waar dit krediet voor nodig is.
OGS/AGS uitrusting 2017(K)	75.838	0,00	Er heeft een uitgebreide, inhoudelijke discussie plaatsgevonden welke middelen aangeschaft moeten worden voor detectie van de gevaarlijke stoffen. In Q3 vindt besluitvorming plaats en kunnen de materialen worden aangeschaft.
Veiligheidsportaal ICT INFRA Sub 2017(K)	90.627	25.164,04	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Laptops 2019(K)	44.200	2.817,16	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Desktops 2019(K)	18.000	4.999,84	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Procesbeheerssysteem Rb 2019(K)	135.000	0,00	Project is gestart. Uitvoering in 2021.
Financieel pakket 2019 subkrediet(K)	40.665	34.000,01	Oplevering vindt plaats in Q3. Krediet wordt daarna afgesloten.
IAM Kernregistratie personeel P0057 2019 sub(K)	25.400	0,00	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Applicatiesystemen GHOR voertuigen 2020(K)	30.000	0,00	
ICT werkstations GBM 2020(K)	33.309	32.595,84	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
ICT smartphones GBM 2020(K)	35.000	30.623,32	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Mobiele Data Terminals (MDT) 2020(K)	462.000	13.651,03	Project is gestart. Uitvoering in 2021.
Managementinformatie systeem 2020(K)	154.686	0,00	verwachting is dat 50 K euro dit jaar wordt besteed. De rest doorschuiven naar 2021
Communicator redundantie 2020(K)	37.843	0,00	
Iedereen in Beeld restant infra 2017(K)	70.000	11.591,94	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Gebruikersmiddelen ICT 2019(K)	0	3.330,46	Moet correctieboekings plaatsvinden naar GBM 2020.
Heftruck 2018(K)	30.000	0,00	Offertes zijn opgevraagd. Bestelling en levering vindt dit jaar plaats.
Opslagkasten gevaarlijke stoffen 2018(K)	19.915	8.843,89	Inventarisatie wordt uitgevoerd.
Compressoren t.b.v. waterwagens 2018(K)	43.384	0,00	Inventarisatie wordt uitgevoerd.
Hoogwerker Apeldoorn 2018(K)	353.838	0,00	Oplevering begin 2021.
OMS Broker 2018(K)	75.000	0,00	
Luchtdrogers en compressoren 2019(K)	64.271	0,00	Inventarisatie wordt uitgevoerd.
Dienstauto/bus terreinwaardig 2019(K)	94.000	0,00	Krediet is niet meer noodzakelijk. Voertuigen zijn onderdeel van het nieuwe materieelspreidingsplan.
Redgereedschap 2019(K)	49.393	0,00	Wordt bekeken of deze kredieten nog noodzakelijk zijn.
Meetapparatuur explosiemeters 2019(K)	6.635	0,00	Er heeft een uitgebreide, inhoudelijke discussie plaatsgevonden welke middelen aangeschaft moeten worden voor detectie van de gevaarlijke stoffen. In Q3 vindt besluitvorming plaats en kunnen de materialen worden aangeschaft.
Ademluchtapparatuur 2019(K)	4.673.501	2.655.830,96	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
WTS 1500 2019(K)	798.600	5.115,28	Landelijk aanbesteed. De pomp is afgekeurd waardoor vertraging is opgetreden. Nieuwe verwachte levering Q4 of Q1 2021.
5 OVD voertuigen GHOR 2019(K)	268.241	209.226,61	4 voertuigen zijn geleverd. Er vindt nog overleg plaats over een eventueel 5e voertuig.
Vervanging bluspakken 2020(K)	731.200	627.979,93	Levering is door Covid19 vertraagd.
4 personeel/materieel bussen 2020(K)	195.316	0,00	Uitstel tot 2021 in verband met besluitvorming over het mobiliteitsplan
Kraan/shovel O&O Winterswijk 2020(K)	20.625	0,00	Offertes zijn opgevraagd. Bestelling en levering vindt dit jaar plaats.
Inventaris AGS First Defender 2020(K)	51.562	0,00	Er heeft een uitgebreide, inhoudelijke discussie plaatsgevonden welke middelen aangeschaft moeten worden voor detectie van de gevaarlijke stoffen. In Q3 vindt besluitvorming plaats en kunnen de materialen worden aangeschaft.
Blusbaarzen 2020(K)	43.312	14.307,41	Uitgevoerd en krediet afsluiten.
Chemiepakken 2020(K)	15.000	17.579,46	Uitgevoerd en krediet afsluiten.
Duikpakken 2020(K)	19.284	0,00	Er heeft inmiddels besluitvorming plaatsgevonden over het duikteam. Uitvoering wordt nu gestart en afgerond in 2021.
Pagers 2020(K)	289.035	0,00	Voor de vervanging van de pagers en het precomsysteem wordt een projectvoorstel gemaakt. Uitvoering vanaf 2021,
Was/droogmachine 2020(K)	19.078	0,00	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Dienstauto 06-9801 2019(K)	22.000	19.681,18	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Dienstauto 06-8801 2019(K)	22.000	19.681,18	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Dienstauto 06-9702 2019(K)	22.000	19.680,39	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Dienstauto 06-9704 2019(K)	22.000	19.681,17	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Verbouwing ROT ruimte 2016(K)	150.000	0,00	In afwachting van de verhuizing van de VNOG van de Europweg wordt dit krediet nog aangehouden.
Beeldschermen RBT ruimte 2016(K)	20.000	0,00	idem
Audiovisuele middelen MAC restant 2016(K)	69.000	0,00	idem
Jeugdbrandweer: represent pakket 2019 polo-sweater(K)	2.951	0,00	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
Redgereedschap 2017(K)	141.595	0,00	Wordt bekeken of deze kredieten nog noodzakelijk zijn.
TAS Almen IJsselstreek 2016(K)	423.500	0,00	Krediet is niet meer noodzakelijk. Voertuig is onderdeel van het nieuwe materieelspreidingsplan.
IBARC 2017(K)	137.537	105.694,17	Krediet wordt dit jaar afgesloten.
totaal	10.186.341	3.882.075,27	

Bijlage 2. Voortgang Toekomstvisie-Opdrachten 2020

Op 15 januari 2020 heeft het AB een Toekomstvisie met bijbehorende Opdrachten vastgesteld. De raden zijn hier op 16 januari over geïnformeerd. In het voortraject van de totstandkoming van de Toekomstvisie zijn de raden nauw betrokken geweest.

Monitoring Toekomstvisie

Het VNOG bestuur monitort twee keer per jaar de voortgang van de Toekomstvisie-Opdrachten, namelijk in juni en oktober, samen met de reguliere financiële verkenningen. Daarnaast wordt in de jaarrekeningen gerapporteerd op de behaalde resultaten. Verder vormt de Toekomstvisie de basis van de begroting 2021 en zijn de uit te voeren Opdrachten ook integraal in de begroting verwerkt.

Het document Toekomstvisie-Opdrachten bestaat uit 58 punten. De punten 1 t/m 20 bevatten de Toekomstvisie, de punten 21 t/m 58 zijn de Opdrachten om deze Toekomstvisie te realiseren. De Opdrachten moeten in de periode 2020-2026 worden uitgevoerd. De VNOG heeft een planning gemaakt. Vier Opdrachten beginnen in 2021.

Er zijn inmiddels 10 Opdrachten afgerond. Diverse Opdrachten zijn gestart en de uitvoering daarvan loopt op schema. Bij een aantal Opdrachten is vertraging ontstaan, mede als gevolg van de coronacrisis. VNOG spant zich in om dit zo spoedig als mogelijk verder op te pakken. In de jaarstukken 2020 volgt een eindbeeld van de realisatie in 2020.

Financiële effecten Toekomstvisie-Opdrachten

Uit de Toekomstvisie volgen intensiveringen op bepaalde beleidsterreinen, maar er zijn ook structurele besparingen. Aan het einde van de looptijd van de Toekomstvisie moet er per saldo structureel minimaal € 514.000 zijn bezuinigd ten opzichte van de gerepareerde begroting 2019. Daarnaast was één van de Opdrachten om te zoeken naar aanvullende efficiëncymogelijkheden. Die zijn gevonden, zodat de verwachte te behalen besparing in 2027 verder oploopt.

De besparing voor 2020 is eenmalig verwerkt en zal tot uiting komen in het jaarresultaat 2020, waar te zijner tijd besluitvorming door het AB over kan plaatsvinden. De besparing voor 2021 t/m 2024 is structureel verwerkt in de programmabegroting 2021-2024, die op 25 juni 2020 door het AB is vastgesteld.

De besparingen leiden in 2021 niet tot een daling van de gemeentelijke bijdragen. De VNOG wordt in 2021 geconfronteerd met structurele kostenstijgingen als gevolg van onvermijdelijke externe autonome ontwikkelingen. De besparing voor 2021 e.v. is van die omvang dat deze autonome ontwikkelingen structureel binnen de VNOG gedekt kunnen worden, zonder dat de gemeentelijke bijdragen hoeven te stijgen.

De besparingen uit de Toekomstvisie worden dus ingezet om meerkosten voor de gemeenten tegen te gaan.

De gemeentelijke bijdrage 2021 neemt wel toe. Dit is een gevolg van de toegepaste loon- en prijsindex en cao-ontwikkeling voor 2021. Eén van de uitgangspunten die het VNOG bestuur namelijk in de Toekomstvisie heeft vastgesteld, is dat de VNOG een gezonde financiële basis moet hebben en dat daar onder andere een jaarlijks doorgevoerde realistische loon- en prijsindex bij hoort.

Het is mogelijk dat er zich in de komende jaren weer externe autonome ontwikkelingen gaan voordoen, die niet meer zijn op te vangen binnen de besparingen uit de Toekomstvisie. Het is ook mogelijk dat er op enig moment vanuit de gemeenten, het Rijk of het VNOG bestuur aanvullende dienstverlening van de VNOG verwacht wordt (nieuw beleid). Dit kan dan leiden tot een stijging van de gemeentelijke bijdragen. Als dit soort ontwikkelingen zich voordoen, zullen die, als gebruikelijk, eerst in de Kadernota's worden geschetst, zodat daar dan besluitvorming over kan plaatsvinden.

Verband Toekomstvisie en beleidsplan

Het AB heeft op 25 juni o.a. het concept regionaal beleidsplan vastgesteld. Het beleidsplan vormt het strategische beleidskader voor de VNOG en beschrijft de koers voor de komende vier jaar (2021-2024). Deze koers sluit één op één aan op de Toekomstvisie. Het Beleidsplan is daarmee te zien als de verdere (detail) uitwerking van de eerste twintig punten van de Toekomstvisie.

Op 1 juli 2020 is o.a. dit concept beleidsplan aan de raden aangeboden. De raden kunnen tot uiterlijk 31 oktober a.s. als zij dit wensen een reactie indienen. Op 10 december zal het AB het beleidsplan definitief vaststellen. De financiële gevolgen van het beleidsplan zijn verwerkt in de programmabegroting 2021-2024 die op 25 juni door het AB is vastgesteld.

Overzicht stand Opdrachten

Op peilmoment, Opdracht is:		
Gestart	(nog) Haalbaar	Kleur
Ja	Ja	Groen
Ja	Misschien	Geel
Nee	Ja	Geel
Ja	Nee	Rood
Nee	Nee	Rood

Op peilmoment:	Kleur
Opdracht is ingepland voor later jaar, daarom rapportage nu niet nodig.	Gras
Opdracht is klaar en is (waar van toepassing) belegd in de lijn.	KLAAR

Opdracht	Afd.	Inhoud	Stand	Voortgang
1 t/m 20	n.v.t.	Punten 1 t/m 20 betreft de Toekomstvisie. Via de Opdrachten (21 en verder) wordt hieraan gewerkt. De Opdrachten moeten uiterlijk 2026 afgerond zijn.		
21	GHOR	Wordt op sterkte gebracht conform gerepareerde begroting 2019.	Door coronacrisis is dit uitgesteld. Naar verwachting zal de werving in het vierde kwartaal van 2020 plaatsvinden.	
22, 23	GHOR	Risicoanalyse & planvorming (bouwsteen 1): actoren bijeen brengen om pro-actief op trends en ontwikkelingen in te spelen.	Gepland om in 2021 in te voeren (loopt daarna structureel door).	
22, 23	GHOR	Informatievoorziening (bouwsteen 3): permanent monitoren van actuele beschikbaarheid van acute zorg en bij crises en rampen te kunnen delen binnen het netwerk.	Start invoering vanaf 2021. Geleidelijk opbouw. Vanaf 2024 volledig ingevoerd (en loopt daarna structureel door).	
22, 23	GHOR	Operationele organisatie (bouwsteen 5): slagkracht geneeskundige crisisorganisatie met burgers als hulpverleners in georganiseerd verband.	Start invoering vanaf 2021. Geleidelijk opbouw. Vanaf 2023 volledig ingevoerd (en loopt daarna structureel door).	
24, 25	RCB	RB-deel wordt op sterkte gebracht met inachtneming van / onder uitvoering van de transitie i.v.m. Omgevingswet (i.r.t. Opdracht 44).	Opdracht gestart in 2020. Geleidelijke opbouw loopt volgens planning.	
26	RCB	Veranderkosten Risicobeheersing Informatievoorziening (bouwsteen 9a): digitalisering van data.	Opdracht gestart in 2020. Geleidelijke opbouw loopt volgens planning.	
27	RCB	Voor vergunning-/toezichtdeel diensten VNOG afstemmen met gemeenten (CSO): aanbod van VNOG tijdens/na transitie, past bij vraag, incl. aanpassingen werkwijze van gemeenten.	Opdracht gestart. Gesprekken met gemeenten uitgesteld om coronavirus. Afronding opdracht in 2020 wel haalbaar.	
28	RCB	CB-deel wordt op sterkte gebracht conform gerepareerde begroting 2019.	Invoering loopt iets achter. Verwachting is dat dit in 2020 nog volgens planning wordt ingevuld	
29	RCB	Risicoanalyse en planvorming CB (bouwsteen 11): faciliteren en regisseren kennisplatform gericht op trends en ontwikkelingen.	Gepland om in 2021 in te voeren (loopt daarna structureel door).	
29	RCB	Informatievoorziening CB (bouwsteen 13): doorontwikkelen naar dynamische risicoinformatie.	Werving is in afrondende fase. Start naar verwachting op 1 oktober 2020	
29	RCB	Risicocommunicatie Crisisbeheersing (bouwsteen 16): informatievoorziening biedt handelingsperspectief aan inwoners, is overzichtelijk en toegankelijk.	Gepland om in 2021 in te voeren (loopt daarna structureel door).	
29 KLAAR	RCB	Bevolkingszorg & crisiscommunicatie CB (bouwsteen 17): centraal budget op wens van de gemeenten om activiteiten te organiseren.	Budget is ondergebracht bij Crisisbeheersing Bevolkingszorg. Budget wordt ingezet voor organisatie oranje dag en andere werkzaamheden t.b.v. doorontwikkeling bevolkingszorg.	
30 N.v.t.	IB	Compacte slagvaardige brandweerorganisatie. Dit is een constatering, ter uitwerking.	Wordt via de volgende Opdrachten gerealiseerd.	
31	IB	Onderzoek naar mogelijke samenvoeging Gendringen-Silvolde.	Met burgemeester van Oude IJsselstreek afgesproken dat we de besluitvorming van de nieuwe gebieden afwachten. Daarna een PVA in Q4 en Q1 2021 maken	
31	IB	Onderzoek naar mogelijke één post stedelijk gebied Apeldoorn.	Programma van eisen is aangeleverd en onderzoek naar aanrijtijden is afgerond. Gemeente Apeldoorn bestudeert de	

			aangeleverde stukken en beoordeelt de wensen in samenhang met andere ontwikkelingen binnen het aangewezen gebied.
31a	IB	Meer grensoverschrijdende samenwerking met buurregio's en Duitsland, met als eerste onderzoek mogelijkheden internationale kazerne Dinxperlo-Suderwick.	Er zijn gesprekken met de Duitsers geweest. Met Thomas Deckers (Branddirektor Bocholt) zijn afspraken gemaakt over de samenwerking. Er is een dag gepland waar beide posten samenkomen en in november staat een bestuurlijke conferentie gepland.
32, 33, 34, 35	IB	Materieel (bouwsteen 18): Het aantal repressieve voertuigen/systemen wordt teruggebracht. Een aantal repressieve voertuigen en/of systemen wordt niet vervangen of afgestoten en een aantal nieuwe repressieve voertuigen en/of functionaliteiten wordt gekocht; periode 2020-2026.	Het totale traject loopt qua planning geen gevaar. Wel kunnen in het ene jaar wat minder voertuigen worden geleverd, en in het andere jaar wat meer voertuigen worden geleverd (minder in 2021 en meer in 2022). Er zijn bijkomsten geweest met alle postcommandanten en er is een projectleider aangesteld die het voertuigenplan gaat uitvoeren. De posten hebben een totaaloverzicht gekregen van de vervangingen voor de komende 6 jaar.
32a	IB	Dekkings-/spreidingsplan maken: naast spreiding o.a. ook normen voor voertuigen/systemen hierin vastleggen. Dit is een verplichte bijlage van regionaal beleidsplan. Daar waar de normen niet gehaald worden, wordt geïnvesteerd in risicobeheersingsmaatregelen.	Dekkingsplan is gemaakt en als bijlage bij regionaal beleidsplan gevoegd. In het van AB 25 juni is het dekkingsplan besproken en het ligt nu ter bespreking voor bij alle raden. Definitieve vaststelling AB december 2020.
36	IB	Afname aantal vrijwilligers (bouwsteen 19): het aantal kan op termijn omlaag van het huidige aantal van 1355 naar het nieuwe aantal van 1237 (-118).	Hangt samen met definitieve voertuigmutaties (zie Opdracht 32a), bij werving wordt er al wel rekening mee gehouden. Posten zijn wel voorzichtig/terughoudend met aanname. Definitieve aantallen van de posten moeten nog formeel vastgesteld worden. De definitieve aantallen zullen in de loop van de komende jaren afhankelijk van de wijzigingen in voertuigen worden vastgesteld.
37	IB	Besparing Vakbekwaam worden (bouwsteen 20): Er is er op termijn een besparing op de opleidingskosten.	Een eerste deel van de besparing (gepland voor het jaar 2020) is in de begroting 2020 verwerkt. De rest van de besparing volgt in de jaren daarna.
38	IB	Besparing Vakbekwaam blijven (bouwsteen 21): Door het lagere aantal vrijwilligers is op termijn een besparing op de reguliere Oefenkosten.	Deze opdracht kan pas worden verwerkt als de daling van het aantal vrijwilligers is behaald/verwerkt en het voertuigenplan definitief is uitgevoerd (zie opdracht 36).
39	IB	Oefenen onder real. omstandigheden (22) / kwaliteitsniveau oefenavonden (23) / eenmalige veranderkosten real. oefenen (22a): impuls op vakbekwaamheid waarbij oefenen onder real. omstandigheden wordt versterkt en kwaliteitsniveau reguliere oefenavonden verhoogd.	Voor een deel is de stand 'rood', omdat we als gevolg van de Corona-crisis het oefenen lange tijd hebben stilgelegd. Dus de kwaliteitsimpuls oefenavonden zal dit jaar niet worden gerealiseerd. Het aanpassen van de vakbekwaamheidspleinen heeft juist een extra impuls gekregen omdat dit werk was wat wel doorgang kon vinden. Daar worden nu extra investeringen gepleegd om de pleinen te versterken en te verbeteren.
40 KLAAR	IB	Nader onderzoek naar plaatsing natuurbrandvoertuigen, check ivm lokale risico objecten, locaties van de tweede tankautospuitten en grensoverschrijdende samenwerking.	Afgerond. Op 12 december 2019 zijn de resultaten gepresenteerd in het AB. Opdracht is uitgevoerd.
41 KLAAR	IB	In de regio blijft één vrijwillig duikteam beschikbaar. De opdracht is om, op basis van criteria, met een advies te komen waar dit duikteam het best gepositioneerd kan worden.	Afgerond. Op basis van externe onderzoek heeft het AB op 25 juni 2020 besloten om in Harderwijk het duikteam te handhaven en het duikteam van Heerde op te heffen. Er is een over-

			gangperiode van 2 jaar afgesproken om dit te realiseren.
42	BV	Afd Bedrijfsvoering inkrimpen (bouwsteen 24-27): na stabilisatie wordt BV teruggebracht met zes fte.	Plan is gemaakt en in uitvoering. We wachten op de stabilisatie.
43	BV	Informatievoorziening (bouwsteen 26a): extra investering op de Informatievoorziening voor het versterken van de managementinformatie/business intelligence.	Is gestart en haalbaar. Door corona kan overloop naar 2022 nodig worden.
44	BV	Om de overgang naar de Toekomstvisie mogelijk te maken, is een incidentele investering in de totale organisatie nodig t.b.v. Organisatieontwikkeling (veranderkosten) (bwstn 28).	Is gestart. Door corona wordt overloop naar 2022 nodig.
45	IB	Kosten beperken kazernering dagdienst (bouwsteen EB1).	Bijeenkomsten met de medewerkers vonden plaats op 30 juni en 1 juli 2020 op de werklocaties Doetinchem, Saba & Zutphen. Vervolg van het traject in Q3 en Q4 2020.
46	IB	Meer sturen op opkomst (niet meer opkomst dan nodig) en tijdige afschaling. Ook wordt ingezet op variabele voertuigbezetting (bouwsteen EB2a).	Getemporeerd o.a. vanwege coronacrisis. Vakbekwaamheid heeft wel een oefentraject voor variabele voertuigbezetting in voorbereiding en dit wordt waarschijnlijk in Q3/Q4 2020 uitgerold. Naar verwachting in 2021 verdere stappen.
47	IB	Onderzoek gevolgen afschaffen piketvergoeding bevelvoerder van dienst (bwstn EB2b).	Is vrijwel gereed, MT besluit: per 1 juli 2020 is er geen betaalde BvD piketregeling meer; financiële afbouw loopt tot 1 juli 2021. Betrokken personen worden door HRM nog geïnformeerd met een brief.
48 KLAAR	IB	Handhaven natuurbrandverkenners.	Afgerond. Blijft zoals het is, geen actie nodig.
49	IB	Regeling Niet-repressieve vrijwilligers (bouwsteen EB3): kaders hiervan opnieuw beschouwen, beter beschrijven, strikter handhaven teneinde kosten te reduceren.	Eind 2019 is de regeling geëvalueerd en er zijn aanbevelingen gedaan. Grote kostenreductie wordt niet verwacht, wel mogelijkheden tot betere werking van de regeling en meer duidelijkheid. Daarbij gaat het over duidelijkheid van het aanstellingsproces en duidelijke afspraken over de rollen en werkzaamheden van de NRV-ers. Uitvoering van deze aanbevelingen wordt zo spoedig mogelijk opgepakt.
50	RCB	Eenheid brandonderzoek (nu ingebed in de Regeling Operationele Functionarissen) behouden, maar dan op basis van vrije instroom (bouwsteen EB4).	Opdracht gestart en nagenoeg afgerond. Gewenste besparing van € 25.000 niet haalbaar, € 18.000 wel haalbaar.
51 KLAAR	RCB	Onderzoek of besparingen mogelijk zijn op de faciliteiten van piketfunctionarissen in de Regeling Operationele Functionarissen (bouwsteen EB4).	Onderzoek is uitgevoerd begin 2020. Op faciliteiten zijn geen verdere besparingen mogelijk; faciliteiten zijn beperkt en niet verder terug te brengen, de ROF is sober ingericht.
52 KLAAR	IB	Harmoniseren achterliggende werkwijzen voor brandweerwedstrijden; vergoeding en het bijbehorende budget voor deelname wordt gehandhaafd (bouwsteen EB5).	Eén gelijke regionale regeling voor brandweerwedstrijden is begin 2020 gemaakt en vastgesteld. Opdracht is uitgevoerd.
53	IB	De Logistieke Eenheden worden, waar operationeel verantwoord, vereenvoudigd en waar mogelijk wordt overgegaan van twee naar één team (bouwsteen EB6).	De kaders zijn met de huidige postcommandanten gedeeld. Hoofdvraagstelling: Kunnen de logistieke eenheden, voor 1 januari 2026 ingericht worden, conform landelijke richtlijnen en zodanig efficiënt dat vanuit Apeldoorn en Doetinchem gewerkt kan worden met passende aantallen personeel en materieel? Hieruit zijn een aantal deelvragen opgesteld die door de postcommandanten logistiek en de teamleiders M&L worden uitgezocht (o.a. verwachte diensten, benodigd personeel / voertuigen / middelen, opleiding, samenwerking met team M&L, beschrijving processen). Er zijn fases beschreven (oriëntatie, bepaling randvoorwaarden, maken implementa-

			tieplannen, uitvoering). Naar verwachting zullen alle fasen voor 1 januari 2026 gereed zijn.
54	IB	Bedrag per vrijwilliger dat elke personeelsvereniging ontvangt gelijkrekken; huidige budget voor Personeelsverenigingen wordt gehandhaafd (bouwsteen EB7).	Bedrag is per 01-01-2021 gelijk getrokken; er is een concept regeling voor de PV's gereed, en consultatiebijeenkomsten met de PV's worden gepland.
55 KLAAR 57 KLAAR	BV	Op termijn (3-6 jaar) door Opdrachten 21 t/m 54 structurele besparing t.o.v. gewijzigde begroting 2019. Meerjarige financiële opbouw verwerken in documenten P&C cyclus.	Beleidsmatig afgerond. Is verwerkt in de begroting 2021-2024. Begroting vastgesteld door AB op 25 juni 2020. Opdracht uitgevoerd.
56 KLAAR	BV	Voornemen om de eenmalige veranderkosten te dekken vanuit het verwachte positieve jaarresultaat 2019. Besluitvorming hierover voorbereiden.	Is afgerond; opgenomen in resultaatbestemmingsvoorstel bij definitieve jaarstukken 2019. AB heeft dit op 25 juni 2020 vastgesteld. Opdracht uitgevoerd.
58 KLAAR	IB	Er wordt een verdiepingsslag gemaakt ten aanzien van de besparingsmaatregelen in Opdracht 46 en 49 om te kijken welke taakstellende bezuiniging mogelijk is.	Afgerond. De taakstellende bezuiniging is bepaald (nl. op termijn € 125.000) en is verwerkt in de meerjarenbegroting.

Bijlage 3. Aanbevelingen en adviezen van de gemeentelijke Commissie Van der Jagt - Van Arkel uit haar rapport 'Inzicht geeft Uitzicht' van december 2018

Ten tijde van de eerste prognoses van de Tweede Financiële Verkenning 2018 bleken er financiële problemen bij de VNOG, waarvan de omvang groter was dan verwacht. Er werd eind september 2018 een gemeentelijke Commissie (Commissie Van der Jagt – Van Arkel) ingesteld om hier een nadere analyse op uit te voeren. In het AB van december 2018 presenteerde deze gemeentelijke Commissie haar bevindingen en aanbevelingen in haar rapport "Inzicht geeft uitzicht". De voortgang op de uitvoering van de aanbevelingen van de Commissie uit haar rapport volgt hierna.

Nr.	Aanbeveling/advies van Commissie Van der Jagt – Van Arkel	Stand opvolging VNOG
Financiële techniek		
1.	Wij bevelen u aan om de indexeringsystematiek aan te passen, zodat de begroting van de VNOG beter aansluit op de daadwerkelijke ontwikkeling met betrekking tot de loonkosten en de inflatie op de overige kosten. Wij adviseren u om voor loonkosten en materiele kostenstijgingen separate indexeringen toe te passen.	Verwerkt in de Kaderbrief 2021-2024 (AB 12 dec 2019)
2.	Met betrekking tot het Meerjaren Investeringsprogramma (MJIP): wij adviseren de aanbevelingen uit het rapport Evaluatie Jaarrekening 2017 over te nemen en te implementeren en onderzoek te doen naar de mogelijkheden om de opgenomen aanvullende aanbevelingen (inkoopvolume en efficiëntere inzet materieel) door te voeren.	Is gebeurd via vaststelling Toekomstvisie (15 jan 2020), uitvoering komende jaren (t/m 2026).
Financieel beleid		
3.	Wees terughoudend met het inboeken van taakstellingen en raam kosten en opbrengsten reëel.	Dit wordt toegepast.
4.	Zorg voor lange termijnvisie. Versterk de slagkracht en zorg dat vacatures, die hieraan een bijdrage kunnen leveren, worden ingevuld. Maak het MT verantwoordelijk voor een lange termijn borging van de financiële positie.	Vacatures voor sleutelposities worden momenteel ingevuld.
5.	Wij adviseren om op korte termijn inzichtelijk te maken wat de structurele doorwerking is van alle voor- en nadelen voor 2019 en te bezien wat dit betekent voor de vastgestelde begroting 2019 (...).	Gedaan bij de Tweede Financiële Verkenning 2019 (AB 31 okt 2019)
6.	Wij adviseren, mede op basis van een geactualiseerd en zo mogelijk uitgebreid risicoprofiel, het benodigde weerstandsvermogen opnieuw te beoordelen en hierover bestuurlijke besluitvorming te vragen.	Bijgewerkte inventarisatie van de risico's opgenomen in meerjarenbegroting 2021-2024 (AB 25 jun 2020). Verdere stappen volgen bij Kadernota 2022-2025 / begroting 2022.
6a.	Wij bevelen u aan om nog eens kritisch te kijken naar de risico-inventarisatie en daarbij met name naar de financiële risico's, waarbij het benodigde weerstandsvermogen meegewogen dient te worden.	Idem.
7.	Wij bevelen aan nauwlettend toe te zien op de naleving van de recent gemaakte afspraken rond declareren van vrijwilligersvergoedingen.	Dit wordt toegepast.
8.	Wij adviseren om het eigenaarschap van de posten voor de declaratie van uren te vergroten en hiertoe maatregelen te nemen.	Onder handen. Onderdeel organisatie-ontwikkeling.
9.	Zie toe of de reeds ingezette maatregelen voor de informatievoorziening van vrijwilligers afdoende wordt geïmplementeerd en zie toe op de resultaten hiervan.	Onder handen. De informatievoorziening over vrijwilligers in HRM-systeem en in administratie wordt op elkaar afgestemd.
10.	Wij adviseren u om ervoor te zorgen dat er ruimte is (bijv. via vermogen) om schommelingen in pieken op te vangen als gevolg van een bovengemiddeld aantal incidenten met bijbehorende uitrukken, in verband met bijvoorbeeld weersomstandigheden, droogte, heidebranden en extreme nattigheid. Hierbij dient ook het risico meegewogen te worden van de effecten van extreme klimaat- en weersverandering.	Bij de bestemming van het resultaat 2019 op 25 juni 2020 heeft het AB reserves versterkt. Verankering van de achterliggende uitgangspunten volgt bij Kadernota 2022-2025.
11.	Bij instroom van vrijwilligers dient rekening gehouden te worden met de doorwerking in alle relevante budgetten.	Kengetallen doorwerking in beeld gebracht en hier is rekening mee gehouden in de uitwerking t.b.v. de implementatie van de Toekomstvisie.
12.	Beoordeel en herzie het beleid van instroom van vrijwilligers. De huidige aanpak leidt tot extra kosten die nu niet gedekt zijn.	In Toekomstvisie is toekomstbeeld vastgelegd; hier wordt naartoe gewerkt (2020-2026).
13.	Wij bevelen u aan om de vacaturestop opnieuw te beoordelen en bij vacatures keuzes te maken die ertoe bijdragen dat de organisatie in ontwikkeling kan komen en blijven. Dring de externe inhuur hierbij terug.	Bij de implementatie van de Toekomstvisie is dit meegenomen.

14.	Wij adviseren de werkgroep Huisvesting de opdracht te geven om op basis van een nader aan te geven kwaliteitsniveau te zoeken naar goedkopere vormen van huisvesting.	Projectgroep huisvesting (demarcatie) is opgestart en neemt dit mee.
14a.	We adviseren wel om voor de komende jaren de reële lasten voor huisvesting in de begroting te ramen en de stelpost voor 2019 en 2020 te schrappen, omdat deze niet te realiseren is. Wellicht wel in de toekomst, maar dat vereist nader onderzoek.	Dit is gebeurd.
15.	Wij stellen voor om de huidige omvang van het wagenpark te actualiseren, de benodigde omvang te bepalen en eventuele niet benodigde wagens af te stoten. Voer hierin een zakelijke koers richting de posten en hierbij richtlijnen mee te geven hoe omgegaan dient te worden met vervanging en uitbreiding van het wagenpark. Wij denken dat zowel op de aanschaf, als op afschrijving en onderhoud besparingen zijn te realiseren.	In Toekomstvisie is toekomstbeeld vastgelegd; hier wordt naartoe gewerkt (2020-2026).
16.	Wij doen de aanbeveling om de taken uit het clusterverleden terug te leggen bij de betreffende gemeenten en niet meer als VNOG uit te voeren c.q. door 22 gemeenten te bekostigen.	Afgewikkeld in Kadernota 2020-2023 (AB 28 mrt 2019).
17.	De VNOG voert voornamelijk basistaken voor de brandweezorg uit. Desondanks kan overwogen worden om een basispakket aan taken vast te stellen waaraan iedere gemeente bijdraagt en een pluspakket, waarbij de individuele gemeente een keuze kan maken. Dit kan zijn op zowel het gebied van taken als wel het niveau van uitvoering daarvan.	Bij besluitvorming over de Toekomstvisie heeft AB besloten vooralsnog geen pluspakketten in te voeren.
17a.	Wij adviseren u om tot heroverweging van het bestaande pakket overige personeelskosten over te gaan door de harmonisatie opnieuw te bepalen, waarbij de financiële uitgangspunten, zoals opgenomen in de begroting, als leidraad worden gehanteerd. Voor kom hierbij dat de harmonisatie van regelingen een stuwend effect heeft op de begroting. De mogelijkheden tot versobering dienen, gelet op de financiële situatie, aan het bestuur te worden voorgelegd en overwogen te worden.	Onder handen. In Toekomstvisie is bepaald welke regelingen het betreft en hoe zij geharmoniseerd dienen te worden. Wordt nu uitgevoerd.
18.	Wij hebben onvoldoende zicht op de rol van de commissie Middelen bij de voorbereiding van de voorstellen die te maken hebben met het financieel beleid van de VNOG. Wij adviseren u om deze rol te evalueren en waar nodig te versterken. De commissie Middelen heeft ons inziens een belangrijke rol in het toezien op en bewaken van de kaders van het financiële beleid van de VNOG.	Aanbeveling aan VNOG bestuur en aan Commissie Middelen (Cie MIM).
Interne beheersing, informatievoorziening cultuurgebonden aspecten		
19.	Zorg dat het MT als team het voortouw neemt in en verantwoordelijkheid neemt voor de doorontwikkeling van de organisatiestructuur en -cultuur. Zorg dat er verbinding wordt gemaakt met de organisatie, waarbij voorbeeldgedrag wordt getoond door duidelijke en eenduidige richtlijnen te stellen, daarop te sturen, te monitoren, mensen aan te spreken en knopen door te hakken.	Onder handen. Organisatieontwikkeling en organische verandering in gang gezet (2020-2021, uitloop 2022).
20.	Afdelingshoofden dienen actiever te sturen op hun budgetten en daarbij hun teamleiders en budgethouders actiever aan te spreken op hun rol in de beheersing ervan.	Dit gebeurt.
21.	Zorg dat binnen de organisatie 'tegen denken' meer ruimte en gehoor vindt, door op directie- en MT-niveau de bestuursadviseur, de businesscontroller en de (strategisch) adviseurs binnen de organisatie een belangrijke rol te laten vervullen. Versterk hierbij de positie van de control- en middelenfunctie.	Onder handen. Onderdeel organisatieontwikkeling.
21a.	Voor de interne beheersbaarheid is het van belang dat de vacatures risicocoördinatie en senior financieel adviseur worden ingevuld.	Dit is gebeurd.
22.	Communiceer helder met het bestuur ook over knelpunten, tegenvallers en haalbaarheid van bestuurlijke wensen.	Dit gebeurt.
22a.	Probeer vanuit het bestuur de 'nevensturing' door burgemeesters te minimaliseren. Het organisatiebelang hoort in het bestuur te prevaleren om zodoende alle afdelingen naar behoren te kunnen faciliteren.	Aanbeveling aan VNOG bestuur.
23.	Zorg ervoor dat de postcommandanten meer eigenaarschap ervaren op kosten en dergelijke. Neem maatregelen die dat kunnen bevorderen.	Onder handen. Onderdeel organisatieontwikkeling.
24.	Beoordeel of de huidige organisatiestructuur belemmerend werkt op de doorontwikkeling van de organisatie en neem op basis daarvan eventuele maatregelen.	Onder handen. Onderdeel organisatieontwikkeling.
25.	Het verdient aanbeveling dat het bestuur (DB/AB) reflecteert op de gang van zaken in de afgelopen periode en met elkaar in gesprek gaat over wat nodig is om voldoende in positie te zijn.	Zelfreflectie uitgevoerd (DB 29 mrt 2019/AB 9 mei 2019)
Tenslotte		
26.	Wij hebben kennisgemaakt met een organisatie van loyale en hardwerkende mensen met passie voor hun werk. Wij bevelen u aan goed te zorgen voor de organisatie waar u als deelnemende gemeente mede-eigenaar van bent. Dat mag zich uiten in een kritische houding, maar ook in waardering voor wat de VNOG aan maatschappelijke waarde toevoegt. Het gaat om een cruciale rol voor de veiligheid van de inwoners van deze regio. Het eigenaarschap van de VNOG door de lokale gemeenten kan en dient versterkt te worden. Waarborg hierbij dat de belangen van de eigen gemeente goed worden afgewogen tegenover het belang van de VNOG als geheel. Binnen de bestuurlijke gremia dient het organisatiebelang van de VNOG te prevaleren. De organisatie verdient het om goed geëquipeerd te worden en een goede doorstart te maken.	Aanbeveling aan gemeenten.